

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

**ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania
przestrzennego obszaru położonego w rejonie ulic:
Mikołaja Kopernika, Edwarda Dembowskiego,
Tramwajowej i Zygmunta Wróblewskiego we
Wrocławiu**

Opracowanie:

mgr inż. Rafał Odachowski

Spis treści

1.	Wprowadzenie	3
1.1.	Podstawa prawna, cel i zakres opracowania	3
1.2.	Opis metod pracy	3
1.3.	Informacje o zawartości i głównych celach projektu MPZP.....	4
1.4.	Informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych dokumentów powiązanych z projektem MPZP	4
2.	Ocena stanu i funkcjonowania środowiska.....	4
2.1.	Charakterystyka środowiska przyrodniczego.....	4
2.2.	Stan środowiska i występujące zagrożenia	9
2.3.	Funkcjonowanie środowiska	14
2.4.	Uwarunkowania ekofizjograficzne.....	15
2.5.	Tendencje przeobrażeń przy braku realizacji MPZP	15
3.	Analiza ustaleń planu i ocena zgodności z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi	16
4.	Przewidywany wpływ realizacji ustaleń projektu MPZP na środowisko	17
4.1.	Analiza wpływu ustaleń planu na środowisko	17
4.2.	Oddziaływanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego poza obszarem opracowania	18
4.3.	Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	19
4.4.	Oddziaływanie na formy ochrony przyrody	19
4.5.	Kompleksowa ocena skutków wpływu ustaleń MPZP na środowisko	19
5.	Metody analizy realizacji postanowień projektu planu	21
6.	Prezentowanie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko.....	21
7.	Prezentowanie rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie MPZP	22
8.	Analiza i ocena celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu	22
9.	Streszczenie.....	23
10.	Spis literatury	24

1. Wprowadzenie

1.1. Podstawa prawna, cel i zakres opracowania

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wynika z art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, która jednocześnie ustala zakres merytoryczny opracowania. Oświadczenie autora o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 wspomnianej ustawy, stanowi załącznik do prognozy.

Zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym prognozę oddziaływania na środowisko sporządza organ opracowujący projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (w skrócie MPZP). Integralną częścią prognozy jest załącznik graficzny obejmujący granicami teren planu miejscowego.

Prognoza obejmuje obszar objęty projektem MPZP, który został zainicjowany uchwałą nr XXIX/666/12 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 5 lipca 2012 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w rejonie ulic: Mikołaja Kopernika, Edwarda Dembowskiego, Tramwajowej i Zygmunta Wróblewskiego we Wrocławiu.

Celem sporządzenia prognozy jest ocena skutków (zarówno negatywnych, jak i pozytywnych), jakie mogą wynikać z projektowanego przeznaczenia terenów oraz realizacji ustaleń projektu planu na środowisko, a w szczególności na różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne oraz zabytki, z uwzględnieniem wzajemnych powiązań między tymi elementami.

W opracowaniu przedstawiono analizę stanu i funkcjonowania środowiska, jego zasobów oraz uwarunkowań przyrodniczych. Prognoza ocenia rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne i inne ustalenia zawarte w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pod kątem zgodności z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi, zgodności z przepisami prawa dotyczącymi ochrony środowiska oraz ochrony różnorodności biologicznej. Prognoza identyfikuje przewidywane zagrożenia dla środowiska, które mogą powstać na terenach znajdujących się w zasięgu oddziaływania wynikającego z realizacji ustaleń MPZP.

1.2. Opis metod pracy

W trakcie przygotowania niniejszego opracowania rozpoznano walory i zasoby przyrodnicze, stan zagospodarowania, walory krajobrazowe, stan środowiska i istniejące zagrożenia oraz uciążliwości dla środowiska i zdrowia człowieka. Zastosowana w prognozie metoda polega na porównaniu aktualnego funkcjonowania obszaru z funkcjonowaniem przewidywanym jako skutek realizacji ustaleń planu.

Realizacja ustaleń zawartych w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego spowoduje zróżnicowane zmiany w środowisku. Ich charakter, intensywność oraz zasięg uzależniony będzie od faktycznego sposobu zagospodarowania terenu oraz stopnia realizacji zapisów zawartych w projekcie planu miejscowego.

Ocenę następstw realizacji ustaleń planu dokonano z podziałem ze względu na wpływ na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego i antropogenicznego (w tym na zdrowie ludzi) znajdującego się w obrębie granic omawianego obszaru, uwzględniając wzajemne zależności między nimi. Wpływ na środowisko skutków realizacji planu różnicuje się w zależności od:

- bezpośrednio oddziaływania – bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane;
- okresu trwania oddziaływania – długoterminowe, średnioterminowe, krótkoterminowe;

- częstotliwości oddziaływania – stałe, chwilowe;
- charakteru zmian – pozytywne, negatywne, bez znaczenia;
- zasięgu oddziaływania – miejscowe, lokalne, ponadlokalne, regionalne, ponadregionalne;
- trwałości przekształceń – nieodwracalne, częściowo odwracalne, odwracalne, możliwe do rewitalizacji;
- intensywności przekształceń - nieistotne, nieznaczne, zauważalne, duże, zupełne.

1.3. Informacje o zawartości i głównych celach projektu MPZP

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego ma na celu ustalenie przeznaczenia terenu, rozmieszczenie inwestycji celu publicznego oraz określenie sposobów zagospodarowania i warunków zabudowy terenu. Ustalenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zawarto w projekcie tekstu uchwały oraz na projekcie rysunku planu.

Celem opracowania projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest zmiana obowiązującego MPZP poprzez wprowadzenie w nowym dokumencie ustaleń adekwatnych do zmieniających się uwarunkowań i potrzeb w tym rejonie miasta. Plan miejscowy pozwoli na utrzymanie, ochronę i uporządkowanie struktury funkcjonalno-przestrzennej osiedla. Rozwiązania przyjęte w planie miejscowym powinny również usprawnić powiązania komunikacyjne oraz poprawić system przestrzeni publicznych.

W planie zachowuje się istniejącą zabudowę i układ urbanistyczny. Ponadto stwarza się warunki dla odpowiedniego wyposażenia terenu w systemy infrastruktury technicznej i komunikacyjnej. Ustala się również podstawowe wymogi dotyczące zachowania ładu przestrzennego i ochrony środowiska.

1.4. Informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych dokumentów powiązanych z projektem MPZP

Zgodnie z art. 52 ust 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, w prognozie oddziaływania na środowisko uwzględnia się informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych, przyjętych już, dokumentów powiązanych z projektem dokumentu będącego przedmiotem postępowania.

Na przedmiotowym terenie obowiązują dwa miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, dla których sporządzono prognozy oddziaływania na środowisko. Dokumenty te nie były dostępne autorowi niniejszego opracowania.

2. Ocena stanu i funkcjonowania środowiska

2.1. Charakterystyka środowiska przyrodniczego

Położenie geograficzne i administracyjne

Obszar objęty projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego położony jest w obrębie osiedla Dąbie, we wschodniej części Wrocławia. Jego granicę wyznaczają: od strony północnej ul. E. Dembowskiego, od południa ul. Z. Wróblewskiego, od wschodu ul. Tramwajowa, natomiast od zachodu ul. M. Kopernika. Od północy i zachodu teren planu przylega do Parku Szczytnickiego.

Zgodnie z podziałem na jednostki urbanistyczne przyjętym w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Wrocławia”, przedmiotowy teren znajduje się w granicach dwóch zespołów urbanistycznych: kulturowym zespole Park Szczytnicki oraz kameralnym zespole Sępolno-Biskupin-Bartoszewice. Powierzchnia obszaru planu wynosi 12,5 ha.

Według podziału Polski na jednostki fizyczno-geograficzne, obszar objęty opracowaniem znajduje się w zasięgu mezoregionu Pradolina Wrocławska, która wchodzi w skład makroregionu Nizina Śląska.

Zagospodarowanie

Zagospodarowanie terenu opracowania tworzą głównie domy jednorodzinne. Są to obiekty niewysokie, zazwyczaj nie przekraczające dwóch kondygnacji. Budynki mieszkaniowe położone w północno-wschodniej części obszaru stanowią historyczną zabudowę należąca do tzw. wzorcowego osiedla powstałego podczas wystawy „WUWA” („Wohnungs- und Werkräumausstellung” – Wystawa mieszkania i miejsca pracy) w 1929 roku. Na potrzeby wystawy zaprojektowano i wybudowano różnorodne budynki mieszkalne jednorodzinne (wolno stojące, szeregowe i bliźniacze), wielorodzinne, a także dom spokojnej starości dla bezdzietnych małżeństw (obecnie hotel).

Zabudowę mieszkaniową reprezentują również budynki wielorodzinne umiejscowione w południowej części obszaru. Oprócz tego funkcję mieszkaniową pełnił dawny Dom Studencki „Pancernik” przy ul. Tramwajowej 2b oraz dom zakonny przy ul. Czarnoleskiej 10.

Zabudowę usługową reprezentują niewielkie przedsiębiorstwo produkcyjne oraz firma informatyczna położone przy ul. Wróblewskiego. Przy ul. Wróblewskiego i Tramwajowej położone są pojedyncze pawilony handlowe. W północnej części obszaru znajduje się siedziba Okręgowego Inspektoratu Pracy oraz ośrodek szkoleniowy Państwowej Inspekcji Pracy wraz z hotelem. We wschodniej części terenu planu mieści się przedszkole nr 121.

Rzeźba terenu

Obszar opracowania znajduje się w obrębie terasy zalewowej rzeki Odry. Została ona silnie przekształcona antropogenicznie głównie w okresie likwidacji starych koryt rzecznych i budowy nowych przepływów oraz lokalizacji nowych osiedli. Naturalna powierzchnia terasy została nadbudowana warstwami nasypów o miąższości dochodzącej do 10 m. Teren jest płaski i nieurozmaicony pod względem hipsometrycznym. Wysokość bezwzględna terenu waha się od 116 do 117 m n.p.m.

Budowa geologiczna i warunki geotechniczne

W podłożu rozpatrywanego terenu rozpoznaje się utwory epoki holocenu. Należą do nich piaski średnie i pospółki występujące w zachodniej części terenu oraz mady reprezentowane przez piaski gliniaste, średnie i pospółki we wschodniej części terenu.

Budujące podłoże piaski są utworami akumulacji rzecznej, które wypełniają rozległe erozyjne rozcięcia doliny Odry. Ich miąższość wynosi najczęściej od 8 do 10 m. Są to grunty na ogół średniozagęszczone, które lokalnie mogą znajdować się w stanie luźnym. Pod względem geotechnicznym stanowią grunty przydatne do zabudowy – są nośne i mało ściśliwe, mogą jednak stwarzać problemy w strefach występowania gruntów w stanie luźnym. Mady są utworami tworzącymi pokrywy w obrębie terasów zalewowych. Są słabonośne i ściśliwe, co sprawia, że warunki posadawiania obiektów budowlanych są trudne.

Wody powierzchniowe i zagrożenie powodziowe

Analizowany obszar położony jest w zlewni Odry, która przepływa w odległości kilkuset metrów od południowej granicy planu. Wzdłuż rzeki ciągną się wały przeciwpowodziowe, które stanowią ochronę przed wezbraniem Odry. Niewielki fragment w zachodniej i północnej części terenu został zalany wodami powodziowymi podczas katastrofalnej powodzi w lipcu 1997 r.

Zgodnie z informacjami zawartymi na mapach zagrożenia powodziowego (mapy opublikowane na hydroportalu <http://mapy.isok.gov.pl/>), teren opracowania znajduje się w granicach obszaru zagrożonego zalaniem w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego.

Wody podziemne

Występowanie wód podziemnych jest uzależnione od rzeźby terenu i budowy geologicznej. W rejonie Wrocławia dominującymi utworami są osady plejstoceny, które powstały podczas zlodowacenia środkowopolskiego. W spągowej partii występują gliny moreny dennej osadzonej w okresie zlodowacenia środkowopolskiego. Są to gliny szare miejscami zapiaszczone. Miejscami występują również żwiry i piaski wodnolodowcowe, a w pradolinie Odry i dolinach dopływów – rzeczne utwory holoceny lub plejstoceny. Lokalnie w wąskich obniżeniach występują osady piaszczysto-żwirowe związane z okresami interstadialnymi.

Poziom wodonośny wód podziemnych alimentowany jest wodami spływającymi dolinami oraz z terenów przyległych a także wodami opadowymi wykazując znaczną dynamikę wahań w ścisłej korelacji z reżimem hydrologicznym Odry. Warunki wodne uzależnione są od funkcjonowania Wrocławskiego Węzła Wodnego. Wody gruntowe tworzą zwierciadło ustabilizowane i znajdują się na głębokości 1,5 m p.p.t.

Obszar planu znajduje się poza zasięgiem stref ochronnych ujęć wody pitnej dla Wrocławia oraz poza zasięgiem głównych zbiorników wód podziemnych.

Topoklimat

Północne i zachodnie obrzeża terenu znajdują się pod wpływem topoklimatu wilgotnego właściwego dla obszarów zadrzewionych (Park Szczytnicki). Ten typ topoklimatu charakteryzuje się dużym osłabieniem promieniowania słonecznego, zacisnością, wyrównanym profilem termicznym, podwyższoną wilgotnością względną powietrza oraz bakteriostatycznym działaniem olejków eterycznych. Na pozostałej części terytorium warunki topoklimatu są typowe dla obszarów zabudowanych. Topoklimat charakteryzuje się bardziej zróżnicowanym przebiegiem temperatury i wilgotności względnej powietrza oraz zmniejszonymi prędkościami wiatru w stosunku do terenów sąsiednich.

Gleby

Na obszarze opracowania naturalna warstwa gleby została przykryta gruntami nasypowymi. Grunty urbanoziemne nie są przydatne dla rolnictwa i nie podlegają klasyfikacji bonitacyjnej.

Świat przyrody

Ze względu na istniejące zagospodarowanie na terenie planu nie występują naturalne zbiorowiska roślinne. Zieleni na obszarze planu reprezentowana jest przez nasadzenia drzew i krzewów towarzyszących zabudowie mieszkaniowej oraz w postaci ciągów zadrzewień przyulicznych. Do najcenniejszych przyrodniczo i krajobrazowo założeń zieleni należą nasadzenia szpalerowe jesionów wyniosłych i klonów zwyczajnych przy ul. Wróblewskiego,

kilka okazałych egzemplarzy lipy drobnolistnej przy ul. Tramwajowej oraz lipy rosnące wzdłuż ul. Czarnoleskiej. Na szczególne wyróżnienie zasługują nasadzenia dębów szypułkowych na zieleńcu prowadzącym od ul. Dembowskiego w kierunku przedszkola. Drzewa i krzewy licznie występują na terenach zabudowy mieszkaniowej i usługowej. Występują tam drzewa i krzewy ozdobne, wśród których licznie reprezentowane są gatunki iglaste.

Najstarsze egzemplarze drzew objęto ochroną prawną w postaci pomników przyrody. Najstarszym okazem jest mający ok. 440 lat dąb „Dziadek”. Rośnie on w północnej części obszaru, przy budynku ośrodka szkoleniowego Państwowej Inspekcji Pracy. Obwód pnia dębu wynosi 629 cm. Pomnik został ustanowiony decyzją PWRN Nr 2/53 z dnia 16.02.1953 r. W południowej części obszaru planu, przy ul. Wróblewskiego znajduje się dąb szypułkowy „Piotra Włosta”. Jego wiek wynosi ok. 270 lat. Został on ustanowiony decyzją PWRN nr 3/53 z dnia 16 lutego z dnia 1953 r.

Występowanie zwierząt na terenie planu związane jest z położeniem w sąsiedztwie Parku Szczytnickiego, w którym licznie występują ptaki. Na terenie parku rozpoznaje się około 50 gatunków lęgowych. Jest to także miejsce występowania nietoperzy, m.in. borowca wielkiego, mopka, karlika większego, mroczka późnego, nocka rudego oraz gacka brunatnego. Ptaki i nietoperze mogą również przylatywać z odległej o kilkaset metrów na południe doliny Odry. Przemieszczaniu się tych zwierząt sprzyjają, licznie występujące zadrzewienia w obrębie obszaru planu i terenach do niego przyległych.

Spośród ssaków występujących na terenie Parku Szczytnickiego wyróżnia się również wiewiórkę pospolitą, jeża zachodniego, kreta, ryjówkę aksamitną oraz rzęsorka rzeczka. Na terenie planu nie występują dogodne warunki dla bytowania płazów i gadów.

Prawne formy ochrony przyrody

Szczytnicki Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy

Ustawa o ochronie przyrody definiuje zespół przyrodniczo-krajobrazowy jako fragment krajobrazu naturalnego i kulturowego zasługującego na ochronę ze względu na jego walory widokowe lub estetyczne.

Obszar planu znajduje się w granicach Szczytnickiego Zespołu Przyrodniczo-Krajobrazowego (SZPK). Został on utworzony na mocy uchwały nr XV/483/99 Rady Miasta Wrocławia z dnia 9 grudnia 1999 roku w sprawie wprowadzenia ochrony indywidualnej w drodze uznania za zespół przyrodniczo-krajobrazowy części Śródmieścia we Wrocławiu w granicach wyznaczonych przez Starą Odrę od zachodu, Kanał Żeglowny od północy i północnego wschodu, od południa – Kanał Opatowicki i rzekę Odrę. Powierzchnia SZPK wynosi 11 km².

Celem utworzenia zespołu jest:

- ochrona cennych obiektów przyrodniczych (Park Szczytnicki wraz z Ogrodem Japońskim, Park Wroni);
- ochrona cennych obiektów przestrzennych o znaczeniu kulturowym, m. in. Miejski Ogród Zoologiczny, Hala Ludowa wraz z modernistyczną zabudową wystawową, Stadion Olimpijski z przylegającymi terenami sportowymi, kąpielisko „Morskie Oko” oraz przylegające wzgórze widokowe, obszar zabudowy osiedlowo-ogrodowej (osiedle Sępólno);
- ochrona Odry jako głównego korytarza ekologicznego;
- ochrona terenów wodonośnych Oławy.

Powołując SZPK sformułowano listę zakazów obowiązujących na terenie zespołu, jednak na mocy zmiany ustawy o ochronie przyrody z 2000 roku utraciły swoją moc.

Na terenie zespołu istnieje kilka typów siedlisk naturalnych i półnaturalnych. Na niewielkich powierzchniach zachowały się siedliska leśne, związane z zalewowymi dolinami

rzecznymi. Na tych siedliskach występują zbiorowiska niżowych lasów łęgowych oraz grądu zachodniopolskiego. Są to pozostałości łągu wiązowo-jesionowego, fragmenty zalewowego łągu wierzbowo-topolowego oraz siedliska o składzie zbliżonym do grądu. Nad brzegami Odry spontanicznie rozwijają się zbiorowiska szuwarowe, które wykazują wiele cech naturalnych, przez co są cenne dla różnorodności biologicznej. Nawiązują do typowej nadrzecznej szaty roślinnej brzegów wolno płynącej Odry i są naturalnym siedliskiem wielu roślin, owadów, płazów, gadów, ptaków i drobnych ssaków. Najczęściej spotykany jest tu szuwar mózgowy, ponadto niewielkie powierzchnie zajmują trzcinowiska, szuwar mannowy, szuwar turzycy zaostrej i sitowia leśnego.

Na obszarze SZPK znajduje się blisko tysięcy cennych starych lub bardzo rzadkich drzew i krzewów. Stanowią je stare egzemplarze gatunków rodzimych lub historyczne nasadzenia okazów introdukowanych, często bardzo rzadko uprawianych w skali Polski. Obecnie występuje tu kilkanaście obiektów w randze Pomników Przyrody ożywionej. Największe nagromadzenie drzew znajduje się w założeniach parkowych. Również teren ogrodu zoologicznego jest interesujący pod względem dendrologicznym, zwłaszcza w zachodniej, najstarszej części oraz w rejonie obecnego wybiegu dla wilków na wschodzie. Współcześnie wprowadza się wiele nowych drzew i krzewów o charakterze ozdobnym – szczególnie w części centralnej (dominują nasadzenia gatunków iglastych). Do najcenniejszych okazów należą: najstarszy we Wrocławiu wiązowiec zachodni, sosna żółta, stare okazy kasztanowca białego i czerwonego, grusza kaukaska okaz platana klonolistnego. Ponadto znajdują się tu stare egzemplarze dębu szypułkowego, metasekwoja chińska, wiąz szypułkowy, topola czarna oraz cypryśnik błotny. Flora roślin zielnych Szczytnickiego Zespołu Przyrodniczo-Krajobrazowego reprezentowana jest m. in. przez kilka gatunków chronionych. Są nimi: kruszczyk szerokolistny, śnieżyczka przebiśnieg, bluszcz pospolity, orlik pospolity, goździk kartuzek, goździk kropkowany oraz szafirek miękkolistny. Szczególnie cenne dla zachowania naturalnej flory są gatunki rodzime, które przetrwały na niej, mimo niekorzystnych warunków siedliskowych i oddziaływania człowieka. Gatunki notowane na łąkach i szuwarach są dość liczne, lecz niektóre z nich mają już tylko pojedyncze i silnie zagrożone stanowiska (np. rutewka wąskolistna, tatarak, trędownik oskrzydłony, kosaciec żółty).

Na obszarze SZPK stwierdzono występowanie sześciu gatunków płazów (traszka zwyczajna, ropucha zielona, ropucha szara, żaba wodna, żaba moczarowa oraz żaba zielona) oraz jednego przedstawiciela gadów (jaszczurka zwinka). Wszystkie są objęte ochroną gatunkową. Zamieszkują płytkie zbiorniki wodne zarówno naturalne, jak i utworzone sztucznie. Jest to także teren mający ogromne znaczenie dla ornitofauny za sprawą dużego obszaru, lokalizacji na skraju miasta oraz utworzenia parku przez wchłonięcie naturalnego obszaru leśnego. Wśród chronionych gatunków ptaków wyróżnia się dzięcioła średniego, dzięcioła zielonego i czarnego, dzierzbę gąsiorek. Są to ptaki uznane za ginące na obszarze Europy. Do najciekawszych gatunków gniazdujących w Parku Szczytnickim należą muchołówka białoszyja i dzięcioł średni. Enklawą cennych gatunków jest Wyspa Opatowicka. Zamieszkują ją m. in. dzierzba gąsiorek, dzięcioł czarny i zielony. Zieleni wysoka na terenie Szczytnickiego Zespołu Przyrodniczo-Krajobrazowego sprzyja gniazdowaniu gatunków ptaków drapieżnych, takich jak sójka czy myszołów. W Parku Szczytnickim stwierdzono występowanie około 50 gatunków łęgowych. Obszary łąk leżące nad Odrą są siedliskiem sporej grupy gatunków charakterystycznych dla podmokłych terenów otwartych. Stwierdzono tu występowanie dziwonii, kłaskawki oraz licznych przedstawicieli rodziny pokrzewkowatych omijających zwykle tereny miejskie. Można tu również spotkać łożówkę, rokitniczkę, świerszczaka i cierniówkę. Na Wyspie Opatowickiej, w Parku Szczytnickim oraz w Ogrodzie Zoologicznym zaobserwowano kolonie nietoperzy – borowca wielkiego, mopka, karlika większego, mroczka późnego, nocka rudego oraz gacka brunatnego. Inne ssaki zamieszkujące obie wyspy to wiewiórka pospolita, jeż zachodni, kret, ryjówka aksamitna oraz rzęsorek rzeczek (wszystkie gatunki objęte są ochroną prawną).

Pomniki przyrody

Pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głazy narzutowe oraz jaskinie. Na terenach niezabudowanych, jeżeli nie stanowi to zagrożenia dla ludzi lub mienia, drzewa stanowiące pomniki przyrody podlegają ochronie aż do ich samoistnego, całkowitego rozpadu.

Na terenie planu znajdują się dwa pomniki przyrody. Są to dęby szypułkowe *Quercus robur*.

Najstarszym okazem jest mający ok. 440 lat dąb „Dziadek”. Rośnie on w północnej części obszaru, przy budynku ośrodka szkoleniowego Państwowej Inspekcji Pracy. Obwód pnia dębu wynosi 629 cm. Pomnik został ustanowiony decyzją PWRN Nr 2/53 z dnia 16.02.1953 r.

W południowej części obszaru planu, przy ul. Wróblewskiego znajduje się dąb szypułkowy „Piotra Włosta”. Jego wiek wynosi ok. 270 lat. Został on ustanowiony decyzją PWRN nr 3/53 z dnia 16 lutego z dnia 1953 r.

Według ustawy o ochronie przyrody w stosunku do pomnika przyrody mogą być wprowadzone następujące zakazy:

- niszczenia, uszkodzania lub przekształcania obiektu;
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu (z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym);
- uszkodzania i zanieczyszczania gleby;
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli te zmiany nie służą ochronie przyrody;
- umieszczania tablic reklamowych.

2.2. Stan środowiska i występujące zagrożenia

Informacje o problemach środowiska istotnych z punktu widzenia projektu MPZP

Istniejące problemy ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, to:

- emisja zanieczyszczeń atmosferycznych ze źródeł punktowych (użytkowanie instalacji grzewczych o niskiej sprawności opartych o paliwa stałe), w tym zanieczyszczenia napływające z terenów przyległych;
- nadmierna emisja hałasu komunikacyjnego.

Powietrze atmosferyczne

Presje

Zanieczyszczenie powietrza to gazy oraz aerozole (cząstki stałe i ciekłe unoszące się w powietrzu), które zmieniają jego naturalny skład. Mogą one być szkodliwe dla zdrowia ludzi, zwierząt i roślin, a także niekorzystnie wpływać na glebę, wody i inne elementy środowiska przyrodniczego.

Główne zanieczyszczenia gazowe powietrza w skali regionalnej i lokalnej to tlenki azotu (NO_x), dwutlenek siarki (SO_2), tlenek węgla (CO) oraz wiele różnych węglowodorów (tzw. lotne związki organiczne). Wszystkie one dostają się do atmosfery głównie podczas spalania paliw kopalnych, z wyjątkiem lotnych związków organicznych, które pochodzą przede wszystkim ze źródeł naturalnych.

Podstawowym procesem, w trakcie którego następuje emisja zanieczyszczeń do powietrza, jest spalanie paliw w elektrowniach, elektrociepłowniach, indywidualnych

paleniskach domowych i transporcie. Zanieczyszczenia emitowane są także przez przemysł i rolnictwo.

Jako główne przyczyny przekroczeń dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń, szczególnie pyłu i benzo(a)pirenu w rejonach koncentracji zabudowy mieszkalnej, wskazywane są emisje ze źródeł komunalnych oraz transport drogowy. Szacuje się, że na obszarach miejskich, źródła komunalne odpowiedzialne są za 80% emisji benzo(a)pirenu, natomiast transport drogowy jest główną przyczyną wysokiego poziomu pyłu i dwutlenku azotu, szczególnie w dużych miastach.

Wielkość emisji z palenisk i kotłowni domowych zależy przede wszystkim od rodzaju instalacji grzewczych, rodzaju stosowanych paliw i stopnia izolacji termicznej budynków. Decyduje o tym w dużej mierze wiek budynków. Województwo dolnośląskie charakteryzuje się znaczącym udziałem budynków budowanych przed 1944 r., o dużych stratach ciepłych, zwłaszcza w centralnych częściach miast, w których dominują indywidualne instalacje grzewcze na paliwa stałe: piece węglowe (kaflowe, żeliwne, kuchenne) oraz kotły węglowe starego typu. Jednak nie tylko „stara” zabudowa jest źródłem emisji zanieczyszczeń do powietrza. Jedną z największych uciążliwości dla mieszkańców jest spalanie odpadów w piecach domowych, natomiast opalanie domów drewnem może stać się istotnym źródłem emisji m.in. wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych.

Emisja zanieczyszczeń powodowana przez ruch komunikacyjny powstaje podczas spalania paliw w silnikach, ścierania jezdni, opon i hamulców oraz wtórnego unoszenia drobin pyłu z powierzchni dróg (tzw. emisja wtórna). Szczególna uciążliwość ruchu drogowego wynika ze sposobu wprowadzania zanieczyszczeń do powietrza (nisko nad ziemią), znacznego natężenia ruchu samochodowego oraz przebiegu dróg pomiędzy gęstą zabudową miejską.

Wśród źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza w województwie dolnośląskim należy wymienić również emisje pochodzące m.in. z zakładów przerobczych surowców skalnych, prac budowlanych, eksploatacji dróg, prowadzenia działalności produkcyjnej (fermy i ubojnie drobiu oraz trzody chlewnej, galwanizernie, tartaki, zakłady betoniarskie), prowadzenie działalności usługowej (zakłady blacharsko-lakiernicze, warsztaty naprawy pojazdów), eksploatacji kanalizacji ściekowej, spalania odpadów, przeładunku i przetwarzania odpadów oraz składowisk odpadów, działalności związanej z rolnictwem. Działalności te mogą być przyczyną uciążliwości przede wszystkim ze względu na nieorganizowaną emisję pyłu i substancji uciążliwych zapachowo.

Podstawy prawne oceny jakości powietrza

Oceny jakości powietrza na terytorium kraju dokonuje się z uwzględnieniem dwóch grup kryteriów: ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ustanowionych ze względu na ochronę roślin. Podstawę oceny jakości powietrza stanowią określone w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu poziomy substancji w powietrzu: dopuszczalne, docelowe, celów długoterminowych oraz alarmowe. Ocenę jakości powietrza ze względu na ochronę zdrowia ludzi wykonuje się dla następujących zanieczyszczeń: dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenku węgla, ozonu, benzenu, pyłu zawieszonego PM₁₀, ołowiu, arsenu, kadmu, niklu i wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych w pyłe PM₁₀ oraz pyłu zawieszonego PM_{2.5}.

Oceny i wynikające z nich działania odnoszone są do jednostek terytorialnych nazywanych strefami, obejmujących obszar całego kraju. Podział kraju na strefy został wprowadzony Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza. Według tego podziału, wydzielą się strefę Aglomeracji Wrocławskiej, obejmującą granice miasta. W strefie tej do oceny jakości powietrza przyjmuje się kryterium ochrony zdrowia ludzi.

Wynikiem oceny, zarówno pod kątem kryteriów dla ochrony zdrowia jak i kryteriów dla ochrony roślin dla wszystkich substancji podlegających ocenie, jest zaliczenie strefy do jednej z następujących klas: A (jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych), B (jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalny, lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji), C (jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalny powiększony o margines tolerancji, w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalny, poziomy docelowy), D1 (jeżeli poziom stężenia ozonu nie przekracza poziomu celu długoterminowego), D2 (jeżeli poziom stężenia ozonu przekracza poziom celu długoterminowego).

Ocena jakości powietrza na terenie miasta

Badania jakości powietrza prowadzone są przez Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska. W 2018 roku zmierzony w środowisku poziom dwutlenku siarki, ozonu, pyłu zawieszonego PM_{2,5} ołowiu, benzenu, tlenku węgla, arsenu, kadmu, i niklu na terenie miasta nie wykazywał przekroczeń dopuszczalnych przepisami prawa stężeń. Przekroczenia dotyczyły następujących substancji: pył zawieszony PM₁₀, dwutlenek azotu i benzo(a)piren.

Pomiary jakości powietrza prowadzone w latach 2005 – 2018 wykazują stopniową poprawę jakości powietrza we Wrocławiu. Jednak pomimo obniżenia poziomu stężeń substancji w powietrzu, w dalszy, ciągu problemem są: przekroczenia normy średniodobowej pyłu PM₁₀ (więcej niż 35 dni ze stężeniem dobowym powyżej 50 µg/m³), wysoki poziom pyłu PM_{2,5}, przekroczenia normy średniorocznej dwutlenku azotu w pobliżu dróg o znacznym natężeniu ruchu samochodowego oraz przekroczenia poziomu docelowego benzo(a)pienu.

Na tle innych miast Wrocław wyróżnia się pod względem wysokich stężeń dwutlenku azotu, ze względu na duże natężenie ruchu samochodowego.

Stan jakości powietrza atmosferycznego na obszarze planu miejscowego

Źródłem zanieczyszczeń na obszarze planu są emisje pochodzące z sektora komunalnego i transportowego. Źródła niskiej emisji w postaci instalacji grzewczych w gospodarstwach domowych odpowiedzialne są za podwyższone stężenia dwutlenku siarki i dwutlenku azotu, benzo(a)pirenu oraz pyłu zawieszonego, w szczególności w miesiącach zimowych. Ruch samochodowy odpowiedzialny jest za emisje spalin, pyłów i metali ciężkich do otoczenia.

Klimat akustyczny

W zależności od źródła hałasu rozróżnia się dwie podstawowe kategorie hałasu, tj. hałas komunikacyjny (drogowy, kolejowy, lotniczy) i hałas przemysłowy. Problem uciążliwości hałasu występuje praktycznie na całym obszarze Wrocławia, a w szczególności w centralnych częściach miasta o dużym natężeniu ruchu i zwartej zabudowie, zlokalizowanej blisko jezdni, na terenach osiedli o zabudowie jednorodzinnej i wielorodzinnej, zlokalizowanych w pobliżu ulic o dużym natężeniu ruchu. Najgorsza sytuacja przedstawia się na drogach krajowych oraz wojewódzkich.

Standardy jakości klimatu akustycznego zależą od funkcji i przeznaczenia terenu, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Tabela 1). Za tereny chronione przed hałasem na terenie planu należy uznać tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej, teren przedszkola (tereny zabudowy związanej ze stałym pobytem dzieci i młodzieży) oraz teren domu zakonnego (tereny zamieszkiwania zbiorowego).

Tab.1. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowane przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie energetyczne, wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem.

Rodzaj terenu	Dopuszczalny długookresowy średni poziom dźwięku A w dB			
	Drogi lub linie kolejowe ¹⁾		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
	L_{DWN}	L_N	L_{DWN}	L_N
	przedział czasu odniesienia równy wszystkim			
	dobom w roku	porom nocy	dobom w roku	porom nocy
Strefa ochronna „A” uzdrowiska Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej Tereny zabudowy związanej ze stałym pobytem dzieci i młodzieży Tereny domów opieki społecznej tereny szpitali w miastach	64	59	50	40
Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego Tereny zabudowy zagrodowej Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe Tereny mieszkaniowo-usługowe	68	59	55	45
Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ²⁾	70	65	55	45

Objaśnienia:

¹⁾ Wartości określone dla dróg i linii kolejowych stosuje się także dla torowisk tramwajowych poza pasem drogowym i kolei linowych.

²⁾ Strefa śródmiejska miast powyżej 100 tys. mieszkańców to teren zwartej zabudowy mieszkaniowej z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych. W przypadku miast, w których występują dzielnice o liczbie mieszkańców pow. 100 tys. mieszkańców, można wyznaczyć w tych dzielnicach strefę śródmiejską, jeżeli charakteryzuje się ona swartą zabudową mieszkaniową z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych.

Danych na temat poziomów hałasu w środowisku dostarcza opracowanie „Mapa Akustyczna Wrocławia”. Mapa przedstawia rozkład emisji hałasu z podziałem na poszczególne źródła: hałas drogowy, kolejowy, tramwajowy, lotniczy i przemysłowy. Hałas wyrażony jest wskaźnikami długookresowymi L_{DWN} (przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom w roku) oraz L_N (przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy).

Źródłem hałasu kształtującym środowisko akustyczne na obszarze planu jest ruch samochodowy i tramwajowy odbywający się ul. Wróblewskiego oraz ul. Tramwajową. Pozostałe ulice cechują się niewielkim natężeniem ruchu, który nie wpływa na stan klimatu akustycznego terenów chronionych przed hałasem.

Według informacji podanych na mapie akustycznej, natężenie hałasu w obrębie pasa drogowego ulicy Wróblewskiego utrzymuje wartość powyżej 75 dB (w porze nocy 65 – 70 dB), natomiast na ul. Tramwajowej 65 – 70 dB (w porze nocy 55 – 60 dB). Natężenie hałasu na wymienionych drogach powoduje przekroczenia dopuszczalnych poziomów na terenach mieszkaniowych położonych bezpośrednio przy jezdniach. W sąsiedztwie tych ulic, na terenach zabudowy mieszkaniowej, poziom hałasu przekroczony jest do 5 dB. Na terenie przedszkola oraz domu zakonnego, które oddzielone są od wymienionych ulic zabudową, panuje korzystna sytuacja akustyczna.

W porze nocy, ze względu na niskie natężenie ruchu samochodowego i mniejszy ruch tramwajowy, ewentualne przekroczenia dopuszczalnych poziomów dźwięku są niewielkie.

Na terenie planu i w jego najbliższym otoczeniu nie identyfikuje się źródeł hałasu kolejowego, przemysłowego i lotniczego.

Jakość wód podziemnych

Wody podziemne w rejonie Wrocławia charakteryzują się dużą właściwą (naturalną) podatnością na zanieczyszczenie ze źródeł antropogenicznych. Migracja rozpuszczonych w wodzie substancji konserwatywnych kształtuje się w przedziale 30–300 m/rok, tzn. od średnio szybkiej do szybkiej. Głównymi zagrożeniami dla jakości wód podziemnych na terenie Wrocławia jest więc wysoki stopień urbanizacji i uprzemysłowienia, a tym samym koncentracja szeregu potencjalnych źródeł degradacji chemicznej wód podziemnych wielkoobszarowych, liniowych i punktowych. Charakter wielkoobszarowy mają emisje do atmosfery pyłów i gazów z obiektów przemysłowych i komunikacyjnych, ich wtórny opad na powierzchnię ziemi i migracja w głąb profilu glebowego, skąd przedostają się do wód podziemnych. Liniowymi źródłami zanieczyszczeń są cieki powierzchniowe, drogi, linie kolejowe, gazociągi, systemy kanalizacyjne. Punktowe źródła zanieczyszczeń stanowią natomiast obiekty przemysłowe i komunalne.

Zagrożenia wód podziemnych wynikają z ich kontaktu z powierzchnią ziemi, wodami glebowymi, wodami powierzchniowymi, atmosferą oraz opadami atmosferycznymi. W miejscach, gdzie brak jest izolacji poziomu wodonośnego lub izolacja jest niepełna, następuje szybka wymiana wody, a tym samym przemieszczanie się zanieczyszczeń. Ma to szczególnie znaczenie w dolinach rzek, gdzie występuje czwartorzędowy odkryty poziom wodonośny a jednocześnie skupione są miasta i osady. Mniej narażone na zanieczyszczenia są poziomy zalegające głębiej lub tam, gdzie w stropowej części występuje warstwa izolacyjna. Efektem takiej budowy geologicznej jest trudniejsza wymiana wody i długotrwała odnawialność zasobów. Woda w czasie migracji ulega procesom samooczyszczania. Ma to miejsce na obszarach występowania trzeciorzędowego piętra wodonośnego, które jest częściowo izolowane, a zwierciadło wody występuje stosunkowo płytko.

Badania stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych prowadzone są przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu oraz Państwowy Instytut Geologiczny w Warszawie w ramach monitoringu diagnostycznego oraz monitoringu operacyjnego (obejmującego wody o statusie zagrożonych nieosiągnięciem dobrego stanu chemicznego oraz zlokalizowanych na obszarach szczególnie narażonych na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych).

Obszar objęty opracowaniem zlokalizowany jest w obrębie jednolitych części wód podziemnych nr 109. W 2016 r. wody uzyskały dobry stan ilościowy i chemiczny odpowiadający klasie II (obowiązuje skala pięciostopniowa: klasa I – wody bardzo dobrej jakości, klasa III – wody dobrej jakości, klasa III – wody zadowalającej jakości, klasa IV – wody niezadowalającej jakości, klasa V – wody złej jakości).

Rejon miasta, w którym znajduje się teren planu wyposażony jest w system kanalizacji sanitarnej i deszczowej, co powoduje, że zrzut zanieczyszczonych wód bytowych oraz opadowych i roztopowych pochodzących z powierzchni utwardzonych i zabudowanych następuje poza jego obrębem, w miejskiej oczyszczalni ścieków.

Jakość gleb

Aktualnie obowiązujące kryteria oceny zawartości zanieczyszczenia gleb metalami ciężkimi zawarte są w załączniku do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi. Rozpoznanie stanu gleb użytkowanych rolniczo pod względem zanieczyszczenia metalami ciężkimi jest istotne z uwagi na produkcję bezpiecznej żywności dla człowieka. Występowanie w glebach podwyższonych zawartości metali ciężkich, będące następstwem działalności ludzkiej poprzez: emisje przemysłowe, motoryzację, nadmierną chemizację rolnictwa, powoduje degradację biologicznych właściwości gleb, skażenie wód gruntowych oraz przechodzenie zanieczyszczeń do łańcucha żywieniowego.

Nadmierna zawartość metali ciężkich degraduje biologiczne właściwości gleb, powoduje zanieczyszczenie łańcucha żywienia i wód gruntowych. Szczególne zagrożenie stwarzają one w glebach kwaśnych, przechodzą bowiem w formy łatwo dostępne dla roślin.

Tereny wzdłuż tras komunikacyjnych narażone są w sposób ciągły na zanieczyszczenia tlenkami azotu, węglowodorami i pierwiastkami toksycznymi dla środowiska (ołów, kadm, cynk, miedź, nikiel).

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu prowadzi na terenie miasta monitoring, obserwację zmian i ocenę jakości gleby i ziemi, na podstawie których możliwa jest identyfikacja terenów z przekroczeniami standardów jakości gleby. W latach 2010–2013 WIOŚ prowadził badania stopnia zanieczyszczenia gleb wokół terenów przemysłowych, wzdłuż tras komunikacyjnych i na obszarach przyrodniczych. W wyniku przeprowadzonych analiz stwierdzono przekroczenia w przypadku dopuszczalnych zawartości cynku, ołowiu, kadmu, chromu, miedzi i niklu. W żadnym z analizowanych miejsc nie były przekroczone standardy dla rtęci i arsenu. Przekroczenia wartości dopuszczalnych WWA (wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne) wystąpiły w większości badanych punktów wokół Wrocławskiego Parku Przemysłowego. Wszystkie badane gleby charakteryzowały się znacznym zanieczyszczeniem benzo(a)pirenem.

2.3. Funkcjonowanie środowiska

Środowisko rozpatrywanego obszaru nie nosi znamion degradacji, chociaż jego stopień przekształcenia jest bardzo wysoki. Najbardziej podatnym na degradację elementem środowiska są wody podziemne, powietrze atmosferyczne i klimat akustyczny. Dla zachowania odpowiedniej jakości zasobów wód podziemnych istotne znaczenie ma sposób odprowadzania ścieków, a także wód opadowych i roztopowych. Na terenie planu ścieki i wody opadowe odprowadzane są w sposób zorganizowany do sieci kanalizacji, dzięki czemu nie trafiają bezpośrednio do gruntu. Pogorszeniu ulega stan klimatu akustycznego, co ma miejsce w pobliżu ul. Wróblewskiego i ul. Tramwajowej. Jakość powietrza atmosferycznego uzależniony jest od sprawności instalacji do ogrzewania budynków oraz nośników grzewczych. W zakresie ochrony atmosfery należy stopniowo zastępować niskosprawne instalacje przez niskoemisyjne i oparte o proekologiczne paliwa urządzenia grzewcze.

Antropopresji ulega także roślinność. Na obszarze planu zbiorowiska naturalne zostały wyparte przez nasadzenia drzew, które często są gatunkami obcymi. Towarzyszą im gatunki roślin inwazyjnych oraz synantropijnych.

Obszar planu jest stosunkowo dobrze wyposażony w zielen. Sąsiedztwo z terenami zasobnymi przyrodniczo – Parkiem Szczytnickim i korytarza ekologicznego Odry – umożliwiają zasilanie obszaru planu w elementy biotyczne. Zdolność do regeneracji środowiska ze względu na istniejące uwarunkowania można uznać jako poprawną.

Pod względem przyrodniczym obszar planu cechuje się przeciętnymi wartościami. Przestrzeń jest silnie zurbanizowana, co nie sprzyja występowaniu naturalnych zbiorowisk roślinnych. Brak jest naturalnie ukształtowanych siedlisk a miejsca występowania zwierząt ograniczają się do terenów zieleni występujących na terenach zabudowanych oraz wzdłuż ulic. Nasycenie przestrzeni nasadzeniami drzew stanowi atrakcyjne miejsce dla występowania ptaków i nietoperzy. Zabudowa kubaturowa, ogrodzenia terenu oraz szlaki drogowe sprawiają, że przemieszczanie się zwierząt poruszających się po lądzie jest utrudnione. Swobodne przemieszczanie się ptaków i nietoperzy ułatwiają zadrzewienia, zwłaszcza ciągi szpalerowe.

Wysokimi walorami krajobrazowymi cechuje się zróżnicowany gatunkowo i wiekowo drzewostan. Zieleń wysoka utrzymana jest w dobrej kondycji zdrowotnej i jest pielęgnowana. Najcenniejsze okazy dendrologiczne zostały objęte ochroną prawną w formie pomników przyrody. O wysokich walorach krajobrazowych terenu planu decyduje również ukształtowany

układ urbanistyczny osiedla unikatowa architektura obiektów wybudowanych na cele wystawy WUWA w 1929 r.

Stan środowiska w obrębie rozpatrywanego obszaru można ocenić jako dobry. Na terenie planu nie stwierdza się występowania obiektów inżynierskich negatywnie wpływających na estetyczno-widokowe walory krajobrazu.

Na rozpatrywanym terenie nie stwierdza się niezgodności między użytkowaniem a aktualnymi uwarunkowaniami naturalnymi. Obszar kwalifikuje się do zabudowy lub wprowadzenia zieleni.

2.4. Uwarunkowania ekofizjograficzne

W celu poprawy stanu środowiska oraz podniesienia jego walorów przyrodniczych i krajobrazowych, zagospodarowanie terenu powinno być realizowane przy uwzględnieniu następujących ograniczeń i uwarunkowań:

- nie dopuszcza się realizacji przedsięwzięć powodujących degradację środowiska lub mogących pogorszyć jego jakość oraz jakość życia mieszkańców;
- walory krajobrazowe tego zespołu stanowią o jego wartości i należy je zachować oraz eksponować w planie zagospodarowania przestrzennego;
- należy zagwarantować utrzymanie lokalnego systemu powiązań przyrodniczych wraz z jego zewnętrznymi połączeniami;
- zaleca się zachowanie istniejących form zieleni, w szczególności wyróżnionych na załączniku graficznym egzemplarzy drzew i zadrzewień szpalerowych;
- do ogrzewania obiektów zaleca się zastosowanie niskoemisyjnych i proekologicznych źródeł energii;
- obowiązuje zakaz wprowadzania nieoczyszczonych ścieków do gruntu i wód powierzchniowych;
- popiera się retencjonowanie czystych wód opadowych i wykorzystanie ich do zrównoważenia bilansu wód gruntowych, poprzez nawadnianie terenów zieleni;
- nie należy dopuszczać do lokalizacji przedsięwzięć mogących negatywnie wpływać na stan wód podziemnych;
- zaleca się nie wprowadzać funkcji wrażliwych na hałas dla terenów znajdujących się w zasięgu uciążliwości hałasowej;
- dla terenów zabudowy chronionej przed hałasem należy określić standardy klimatu akustycznego.

2.5. Tendencje przeobrażeń przy braku realizacji MPZP

W przypadku braku realizacji MPZP, na potrzeby którego sporządzono niniejsze opracowanie, zagospodarowanie terenu w dalszym ciągu odbywać się będzie na podstawie obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego części Dąbia we Wrocławiu (uchwała nr VI/121/07 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 15 marca 2007 r.), a także MPZP w rejonie Parku Szczytnickiego i Ogrodu Zoologicznego we Wrocławiu (uchwała nr XX/1672/04 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 19 lutego 2004 r., Dz. Urz. Woj. Doln. Nr 129, poz. 2221).

W planach tych nie wprowadza się istotnych zmian w środowisku. Zachowuje się dotychczasowe zagospodarowanie obejmując ochroną historyczną zabudowę dopuszczając jej uzupełnienie. W dotychczasowym użytkowaniu pozostają tereny zabudowy mieszkaniowej, usługowej, zamieszkiwania zbiorowego oraz przedszkola. Istotne dla funkcjonowania środowiska jest zachowanie terenów zieleni urządzonej.

Przyjęte rozwiązania z zakresu ochrony środowiska zakładają ochronę środowiska gruntowo-wodnego poprzez obowiązek odprowadzania ścieków komunalnych oraz wód

opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji. W celu ochrony powietrza atmosferycznego ustala się obowiązek stosowania proekologicznych paliw do ogrzewania budynków.

3. Analiza ustaleń planu i ocena zgodności z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi

Analizę rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych zawartych w projekcie uchwały dokonuje się pod kątem zgodności z uwarunkowaniami określonymi w opracowaniu ekofizjograficznym, zgodności z przepisami ochrony środowiska oraz rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywne wpływy na środowisko.

W projekcie planu miejscowego zakłada się wprowadzenie zabudowy na działkach dotąd niezainwestowanych, korektę uzupełnienie przeznaczeń terenów oraz korektę układu drogowego. Zachowuje się szpalerowy układ ciągów komunikacyjnych, w tym ciąg pieszo-rowerowy łączący ul. Tramwajową i ul. Wróblewskiego.

Wprowadzane w planie miejscowym funkcje i możliwe do zrealizowania przeznaczenia terenów zgodne są z istniejącymi uwarunkowaniami ekofizjograficznymi. Morfologia terenu oraz podłoże geologiczne nie tworzą przeszkód dla rozbudowy terenów. Ocenia się, że przyjęte rozwiązania nie przyczynią się do pogorszenia jakości środowiska.

Przyjęte w planie miejscowym rozwiązania dotyczące minimalizacji niekorzystnych oddziaływań na środowisko obejmują ustalenie dopuszczalnych poziomów dźwięku w środowisku, określenie sposobu odprowadzania ścieków, a także ochrony i kształtowania terenów zieleni.

W projekcie planu zakłada się pokrycie zielenią powierzchni niezabudowanych i nieutwardzonych. Ponadto ustala się przestrzeń przewidzianą na powierzchnię biologicznie czynną w obrębie działek budowlanych, co stwarza możliwości dla zagospodarowania terenów wolnych od zabudowy zielenią. Plan miejscowy wychodzi naprzeciw problematyce ochrony zieleni ustalając ochronę drzew na wybranych terenach. Ponadto wyodrębnia się teren zieleni parkowej (zieleniec przy ul. Zielonego Dębu).

W zakresie ochrony przed hałasem, tereny mieszkaniowe przyporządkowuje się do terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej, zgodnie z przepisami ustawy Prawo ochrony środowiska.

W zakresie odprowadzania ścieków komunalnych ustalono obowiązek odprowadzania ścieków do sieci kanalizacyjnej, skąd trafiać będą do oczyszczalni. Ma to pozytywny wpływ dla ochrony gruntu i wód podziemnych, a także jakości wód Odry. Obowiązek taki nakłada art. 5 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, zgodnie z którym właściciel nieruchomości musi przyłączyć nieruchomość do istniejącej sieci kanalizacyjnej.

Wody opadowe i roztopowe powinny być zagospodarowane w miejscu opadu. W tym zakresie obowiązuje retencjonowanie, wykorzystanie gospodarcze, odparowanie lub rozsączanie do gruntu. Odprowadzenie do sieci kanalizacji jest możliwe po zastosowaniu retencji i ich zagospodarowania.

Ustalenia planu wprowadzają obowiązek pozyskiwania ciepła z sieci ciepłowniczej lub źródeł niskoemisyjnych, które nie będą powodować przekroczeń dopuszczalnych emisji do środowiska. Z punktu widzenia ochrony atmosfery najkorzystniejsze jest podłączenie obiektów do źródeł zcentralizowanych. Przyczynia się to do ograniczenia zjawiska niskiej emisji.

W zakresie gospodarowania odpadami zastosowanie mają zasady określone w przepisach odrębnych i aktach prawnych obowiązujących na terenie miasta. W szczególności zastosowanie ma Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Dolnośląskiego. Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie stoi w sprzeczności ani nie tworzy przeszkód dla realizacji przepisów regulujących gospodarowanie odpadami.

Ustalenia planu zgodne są z większością postulatów sformułowanych w opracowaniu ekofizjograficznym. Projekt planu sporządzony został w zgodzie z przepisami dotyczącymi ochrony środowiska i zgodny jest z polityką przestrzenną nakreśloną w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Wrocławia”. Przyszłe zainwestowanie nie spowoduje pogorszenia jakości środowiska i krajobrazu w obrębie obszaru planu i terenów przyległych.

4. Przewidywany wpływ realizacji ustaleń projektu MPZP na środowisko

4.1. Analiza wpływu ustaleń planu na środowisko

Oddziaływanie na świat przyrody i bioróżnorodność

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wprowadza niewielkie zmiany w środowisku przyrodniczym obszaru. Wybrane egzemplarze drzew zostały objęte ochroną. Utrzymuje się nasadzenia szpalerowe i zadrzewiony ciąg pieszo-rowerowy łączący ulice Tramwajową z Wróblewskiego, który został wyodrębniony jako teren zieleni parkowej. Na terenie tym nie dopuszcza się zabudowy.

W planie ustala się obowiązek pozostawienia części działek budowlanych jako powierzchni biologicznie czynne, co również stwarza możliwości dla wprowadzenia zieleni. Zieleń ta pełnić będzie głównie funkcje ozdobne.

Ustalenia planu nie będą miały znaczącego wpływu na istniejący świat przyrody oraz zmianę poziomu różnorodności biologicznej na obszarze planu i terenach przyległych. Poziom zróżnicowania biologicznego nie powinien ulec zmianie.

Oddziaływanie na gleby i powierzchnię ziemi

Planowana zabudowa wkracza na teren o przeobrażonej strukturze morfologicznej. Nie przewiduje się wystąpienia większych przekształceń rzeźby terenu. Niewielkie zmiany w przypowierzchniowej warstwie gruntu będą miały na działkach niezabudowanych, gdzie sytuowane mogą być niewielkie obiekty. Na pozostałych terenach nie przewiduje się przekształceń związanych z wprowadzeniem zabudowy.

Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne

Za szkodliwe emisje w dalszym ciągu odpowiadać będą ruch samochodowy oraz emisje z sektora komunalnego. W trosce o jakość atmosfery, ustalenia planu miejscowego zakładają pozyskiwanie ciepła ze źródeł o niskim stopniu emisji lub podłączenie budynków do zcentralizowanej sieci ciepłowniczej. Przy zastosowaniu zawartych w projekcie uchwały planu zaleceń, uznaje się, że oddziaływanie nowych emitatorów zanieczyszczeń nie powinien wpłynąć ujemnie na jakość powietrza atmosferycznego na omawianym obszarze i terenach przyległych.

Oddziaływanie na klimat lokalny

Ustalenia planu nie wpłyną na modyfikację klimatu lokalnego.

Oddziaływanie na klimat akustyczny

Klimat akustyczny na terenie planu w dalszym ciągu będzie kształtowany przez ruch samochodowy i tramwajowy odbywający się istniejącymi ulicami. Przyszłe zagospodarowanie będzie generować większy niż dotychczas ruch, co przełoży się na emisję hałasu do otoczenia. Ustalenia projektu planu obejmują ochroną klimat akustyczny terenów mieszkaniowych i mieszkaniowo-usługowych.

Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne

Ustalenia projektu planu zakładają obowiązek odprowadzania ścieków komunalnych siecią kanalizacyjną, co zabezpiecza ochronę wód podziemnych przed przenikaniem zanieczyszczeń. Ocenia się, że jakość wód powierzchniowych i podziemnych nie ulegnie pogorszeniu.

Realizacja postanowień planu nie będzie wywierać wpływu na wody powierzchniowe w mieście.

Oddziaływanie na krajobraz, zabytki i dobra materialne

Realizacja postanowień planu nie spowoduje większych zmian w krajobrazie. Istniejące tereny zabudowane zostają zachowane. Niewielkie przekształcenia krajobrazu mogą mieć miejsce na terenach mieszkaniowych, gdzie dopuszcza się uzupełnienie zabudowy. Pozytywne oddziaływanie na krajobraz będzie miał teren zieleni urządzonej oraz nasadzenia szpalerowe.

W projekcie planu wykazano dbałość o zachowanie i ochronę środowiska kulturowego. W tym zakresie wyznacza się strefę ochrony konserwatorskiej obejmującą zabytki archeologiczne oraz obiekty wpisane do rejestru i ewidencji zabytków, w tym zabytki architektoniczne.

Oddziaływanie na ludzi

Dopuszczone w planie kategorie przeznaczenia i funkcji terenu wykluczają możliwość realizacji inwestycji i obiektów mogących w sposób jednoznacznie negatywny wpłynąć na środowisko życia i zdrowie mieszkańców. Jakość środowiska i warunki zamieszkiwania nie powinny ulec negatywnym przekształceniom.

Opis oddziaływań o charakterze skumulowanym

Potencjalne oddziaływania skumulowane obejmują emisję hałasu oraz emisje zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do atmosfery. Hałas powodowany będzie transportem samochodowym na drogach obsługujących ruch w kierunku obszarów zainwestowanych. Emisje zanieczyszczeń do atmosfery uwalnianych z urządzeń grzewczych oraz transportu samochodowego nie powinny powodować znaczącego zwiększenia stężenia szkodliwych substancji w powietrzu. Będą to oddziaływania o charakterze stałym.

4.2. Oddziaływanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego poza obszarem opracowania

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego będzie oddziaływał na środowisko również poza ustalonymi granicami. Wprowadzenie nowych elementów zainwestowania wiąże się ze zwiększonym poborem wody z sieci wodociągowej i wzrostem zużycia energii elektrycznej. Powstałe odpady oraz ścieki będą stanowiły obciążenie dla środowiska w miejscu ich utylizacji. Sposób odprowadzania ścieków oraz zbierania odpadów realizowany będzie zgodnie z polityką przyjętą przez władze miasta. Zaistniałe emisje przyczynią się do ogólnego

stanu środowiska w mieście (migracja zanieczyszczeń przez powietrze atmosferyczne). Uciążliwości związane ze wzrostem natężenia ruchu samochodowego będą odczuwalne na całej długości tras dojazdowych do obiektów umiejscowionych na obszarze planu.

4.3. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Transgraniczne oddziaływanie na środowisko, o którym mowa w art.51 ust.2, pkt 1d) ustawy z dnia 3 października 2008 o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oceniane jest w aspekcie granic międzynarodowych. Projekt planu nie zawiera rozstrzygnięć, ani nie stwarza możliwości, w wyniku których mogłoby wystąpić transgraniczne oddziaływanie na środowisko. Zagospodarowanie obszaru planu nie będzie oddziaływać na środowisko terenów położonych poza granicami kraju.

4.4. Oddziaływanie na formy ochrony przyrody

Realizacja planu nie będzie negatywnie oddziaływać na pomniki przyrody. Obiekty te znajdują się na terenach zagospodarowanych, o ustalonej strukturze urbanistycznej. W odniesieniu do drzew obowiązują przepisy ustawy o ochronie przyrody, a także aktów je powołujących. Obowiązujące przepisy prawne wykluczają możliwość przypadkowego zniszczenia usunięcia czy zniszczenia drzew (obowiązek uzyskania stosownej decyzji).

Uznaje się, że planowane zagospodarowanie nie stoi w sprzeczności z celami utworzenia Szczytnickiego Zespołu Przyrodniczo-Krajobrazowego. Nie nastąpi ingerencja w najcenniejsze elementy zespołu, jakimi są Park Szczytnicki lub historyczne założenia parkowe. W projekcie planu obejmuje się ochroną wybrane założenia zieleni, starodrzew, a także układ urbanistyczny części osiedla. Nie wystąpi zatem negatywne oddziaływanie na krajobraz Zespołu. Teren planu znajduje się poza korytarzem ekologicznym doliny Odry i terenami wodonośnymi Oławy i nie posiada z nimi powiązań. Nie nastąpi zatem oddziaływanie na te elementy środowiska.

Realizacja postanowień planu nie będzie wywierać oddziaływania na inne formy ochrony obszarowej, w tym obszary Natura 2000. Najbliżej położony obszarem Natura 2000 to „Grądy w Dolinie Odry” położony w odległości ok. 1,4 km na południowy-wschód. Uznaje się, że skala i rodzaj oddziaływania na środowisko realizacji ustaleń planu nie zagraża jakości środowiska na terenach objętych ochroną. Planowane zagospodarowanie, ze względu na oddalenie od granic terenów chronionych, a także brak bezpośrednich powiązań przyrodniczych nie będzie miało znaczącego negatywnego wpływu na warunki występowania siedlisk i gatunków zwierząt.

4.5. Kompleksowa ocena skutków wpływu ustaleń MPZP na środowisko

Opisane w tekście oddziaływanie na poszczególne komponenty środowiska, zgodnie z założeniami przyjętymi w rozdziale 1.2, przedstawiono poniżej w formie tabelarycznej.

Funkcje o pozytywnym wpływie na środowisko (Tabela 2)

Tereny zieleni mają pozytywne oddziaływanie na środowisko przyrodnicze, a także środowisko życia mieszkańców. Mają one znaczenie dla zachowania walorów przyrodniczych i krajobrazowych osiedla. Zieleni wysoka tworzy powierzchnię pochłaniającą zanieczyszczenia atmosferyczne, wytwarzającą tlen i retencjonującą część opadów atmosferycznych. Wpływa korzystnie na klimat lokalny na terenach zabudowanych, a także tworzy miejsce codziennej rekreacji i wypoczynku dla mieszkańców.

Tab. 2. Zróżnicowanie skutków oddziaływania na poszczególne elementy środowiska – teren zieleni.

Oddziaływanie na:	Oddziaływanie pod względem:						
	bezpośrednio ści	okresu trwania	częstotliwo ści	charakteru zmian	zasięgu	trwałości przekształceń	intensywność i przekształceń
świat przyrody i bioróżnorodność	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejskowe i lokalne	odwracalne	nieznaczne
gleby i powierzchnię terenu	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejskowe	odwracalne	nieznaczne
powietrze atmosferyczne	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejskowe i lokalne	odwracalne	nieznaczne
klimat lokalny	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejskowe	odwracalne	nieistotne
klimat akustyczny	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia	nieistotne
wody	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejskowe i lokalne	odwracalne	nieznaczne
krajobraz i zabytki	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejskowe	odwracalne	zauważalne
ludzi	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejskowe	odwracalne	zauważalne

Funkcje o umiarkowanym wpływie na środowisko (Tabela 3)

Tereny zabudowane, a także tereny komunikacji mają zróżnicowany wpływ na środowisko. Funkcjonowanie nowych terenów wiąże się z większym poborem wody oraz odprowadzaniem ścieków i odpadów, a także emisją hałasu i zanieczyszczeń atmosferycznych. Ustalenia planu w zakresie ochrony środowiska i wyposażenia terenów w infrastrukturę techniczną pozwalają zminimalizować negatywny wpływ na środowisko, w tym jakość wód, powietrze atmosferyczne i klimat akustyczny. Wprowadzenie zabudowy przyczyni się do nieznacznego przekształcenia morfologii terenu.

Przeznaczenie terenów pod planowane funkcje będzie oddziaływać na poszczególne elementy środowiska, ale pomimo bezpośredniego i stałego charakteru niektórych oddziaływań, przy zastosowaniu nowoczesnych rozwiązań technicznych, przekroczenie standardów jakości środowiska określonych prawem jest mało prawdopodobne.

Tab. 3. Zróżnicowanie skutków oddziaływania na poszczególne elementy środowiska – tereny zabudowane i komunikacji.

Oddziaływanie na:	Oddziaływanie pod względem:						
	bezpośrednio ści	okresu trwania	częstotliwości	charakteru zmian	zasięgu	trwałości przekształceń	intensywność i przekształceń
świat przyrody i bioróżnorodność	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	Bez znaczenia	miejskowe	odwracalne	zauważalne
gleby i powierzchnię terenu	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	bez znaczenia	miejskowe	nieodwracalne	zauważalne
powietrze atmosferyczne	bezpośrednie i wtórne	długoterminowe	stałe	negatywne	miejskowe	możliwe do rewaloryzacji	zauważalne
klimat lokalny	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	negatywne	miejskowe	częściowo odwracalne	zauważalne
klimat akustyczny	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	negatywne	miejskowe	odwracalne	zauważalne
wody	pośrednie	długoterminowe	stałe	bez znaczenia	miejskowe	częściowo odwracalne	nieznaczne
krajobraz i zabytki	bezpośrednie i pośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejskowe i lokalne	częściowo odwracalne	zauważalne
ludzi	bezpośrednie pośrednie	długoterminowe	stałe	bez znaczenia	miejskowe i lokalne	częściowo odwracalne	zauważalne

5. Metody analizy realizacji postanowień projektu planu

Przewidywane metody analizy realizacji postanowień projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pod kątem wpływu na środowisko mogą się odnosić do przestrzegania ustaleń dotyczących przeznaczenia terenu, ukształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, ustaleń dotyczących wyposażenia w infrastrukturę techniczną, ochrony i kształtowania środowiska i ładu przestrzennego, ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków. Skutki realizacji planu podlegają badaniom w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Monitoring poszczególnych komponentów środowiska prowadzi Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu, Państwowy Instytut Geologiczny, Prezydent Wrocławia, zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska oraz ustawie Prawo wodne.

Zgodnie z art. 55 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko organ opracowujący dokument (Prezydent Miasta Wrocławia) prowadzi monitoring skutków realizacji postanowień planu w zakresie oddziaływania na środowisko. Monitoring ten powinien być prowadzony w oparciu o wyniki badań przeprowadzonych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, a także innych badań wykonywanych w zależności od zapotrzebowania np. w przypadku pojawienia się skarg mieszkańców na uciążliwości prowadzonej działalności w oparciu o uchwalony plan. Analiza i ocena komponentów środowiska powinna uwzględniać powinna odnosić się do obszaru objętego projektem planu.

Częstotliwość przeprowadzania analiz powinna być uwarunkowana częstotliwością badania aktualności kierunków polityki przestrzennej, zawartych w planach, programach i studiach oraz w aktach prawa miejscowego. Zgodnie z art. 32 ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, wyniki omawianych analiz powinny być przekazywane co najmniej raz w czasie trwania kadencji Rady Miasta. Proponuje się zatem, aby analizy dotyczące ochrony środowiska były przeprowadzane również z taką częstotliwością.

6. Przedstawienie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko

Zgodnie z art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, prognoza oddziaływania na środowisko zawiera rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu.

W celu ograniczenia lub eliminacji niekorzystnego wpływu na środowisko będącego efektem realizacji planu miejscowego należy uwzględnić:

- konieczność dotrzymania wszelkich obowiązujących norm dotyczących ochrony poszczególnych komponentów środowiska, w szczególności w zakresie klimatu akustycznego;
- ograniczenie potencjalnych uciążliwości do granic działki inwestora;
- stosowanie do ogrzewania proekologicznych (w tym odnawialnych) źródeł energii, stosowanie urządzeń grzewczych o wysokiej sprawności i niskim stopniu emisji,
- podłączenie nowych obiektów do sieci kanalizacyjnej,
- zachowanie drzew,
- wyposażenie terenów zainwestowanych planu w zieleń.

Uznaje się, że pozostałe przyjęte w planie miejscowym rozwiązania nie będą powodować negatywnych oddziaływań o charakterze znaczącym na środowisko oraz jakość życia i zdrowie mieszkańców Wrocławia. Nie przedstawia się zatem dodatkowych rozwiązań mających na celu

zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko.

Do rozwiązań służącym ochronie środowiska, które zawiera opisywany projekt MPZP należą:

- obowiązek zagospodarowania powierzchni niezabudowanych i nieutwardzonych zielenią;
- zachowanie drzewostanu,
- objęcie ochroną klimatu akustycznego terenów zabudowy mieszkaniowej poprzez określenie dopuszczalnych poziomów dźwięku w środowisku,
- ustalenie obowiązku odprowadzania ścieków do oczyszczalni,
- stosowanie urządzeń grzewczych o wysokiej sprawności i niskim stopniu emisji.

7. Przedstawienie rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie MPZP

W zakresie rozwiązań alternatywnych proponuje się rozważyć:

- na planowanych terenach przeznaczonych do zainwestowania – podniesienie wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej w obrębie działek budowlanych.

8. Analiza i ocena celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu

Dla planu miejscowego istotne z punktu widzenia ochrony środowiska są priorytety wynikające z dokumentów ustanowionych na szczeblu rządowym, samorządowym, porozumień międzynarodowych oraz dokumentów i dyrektyw Unii Europejskiej.

Dokumenty na szczeblu międzynarodowym

Do najważniejszych dokumentów zaliczyć należy:

- Dyrektywa 98/83/UE z dnia 3 listopada 1998 r. w sprawie jakości wód przeznaczonych do spożycia przez ludzi,
- Dyrektywa Ramowej UE dotyczącej wody, przyjętej w 1997 r.,
- Dyrektywa 98/15/EC z 27 lutego 1998 r. dot. wprowadzania zanieczyszczeń do wód,
- Dyrektywa Ramowej w sprawie ogólnych zasad gospodarowania odpadami 75/442/EWG z 15 lipca 1975 r., Dyrektywy 9/31 WE w sprawie odpadów niebezpiecznych,
- Dyrektywa 43/92 EEC z 21 maja 1992 r. (z późn. zm.) w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory oraz Dyrektywy 79/409/EWG z 2 kwietnia 1979 r. o ochronie ptaków, będąca podstawą tworzenia Europejskiej Sieci Ekologicznej NATURA 2000.

Dokumenty na szczeblu krajowym

Do dokumentów o randze krajowej należą m.in.:

- II Polityka ekologiczna państwa, która nawiązuje do priorytetowych kierunków działań określonych w VI Programie działań Unii Europejskiej w dziedzinie środowiska. Dokument ten wskazuje narzędzia ochrony środowiska, a także problemy związane ze współpracą międzynarodową ze szczególnym uwzględnieniem UE. Swoje cele i zakres działań wyznacza w trzech horyzontach czasowych: do roku 2002, do roku 2010 i do roku 2025.

- Krajowa strategia ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z Programem działań mówi o zachowaniu całej rodzimej przyrody, bez względu na jej formę użytkowania oraz stopień jej przekształcenia lub zniszczenia.
- Krajowy Plan Gospodarki Odpadami określa zakres działania niezbędny do zaplanowania zintegrowanej gospodarki odpadami w kraju, w sposób zapewniający ochronę środowiska z uwzględnieniem obecnych i przyszłych możliwości technicznych, organizacyjnych.
- Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych jest programem inwestycji rozbudowy systemów oczyszczalni ścieków w sektorze komunalnym. Program pozwoli na wyeliminowanie nieoczyszczonych ścieków (pochodzących ze źródeł miejskich i aglomeracji) z wód powierzchniowych. Dokument dotyczy także poprawy jakości wód powierzchniowych, będących potencjalnym źródłem poboru ujęć komunalnych. Zamierzeniem Programu jest również pobudzenie inicjatyw lokalnych (nowe miejsca pracy) oraz pełne dostosowanie do wymogów Unii Europejskiej w zakresie wyposażenia w system oczyszczalni ścieków i kanalizacji.

Biorąc pod uwagę specyfikę planu miejscowego najistotniejsze cele wymienionych dokumentów odnoszą się do ochrony środowiska przyrodniczego i bioróżnorodności. Przeprowadzona w poprzednich rozdziałach analiza wykazała brak negatywnych oddziaływań o charakterze znaczącym na środowisko przyrodnicze obszaru planu i terenów do niego przyległych.

Wszelkie akty prawne oraz pośrednio dokumenty związane z polityką przestrzenną i polityką ekologiczną państwa są zgodne z przepisami prawa międzynarodowego oraz ratyfikowanymi umowami międzynarodowymi. W szczególności dostosowywane są również do prawa Unii Europejskiej i polityk przyjętych przez kraje wspólnoty. Poszczególne dyrektywy unijne (np. Dyrektywa Siedliskowa, Dyrektywa Ptasia, Dyrektywa Wodna) transponowane są do prawodawstwa polskiego i mają odzwierciedlenie w wiążących aktach prawnych.

9. Streszczenie

Niniejsze opracowanie analizuje i ocenia potencjalny wpływ realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w rejonie ulic: Mikołaja Kopernika, Edwarda Dembowskiego, Tramwajowej i Zygmunta Wróblewskiego we Wrocławiu. Obszar położony jest w obrębie osiedla Dąbie. Zagospodarowanie tworzą głównie domy jednorodzinne, w mniejszym stopniu budynki wielorodzinne i usługowe.

Celem opracowania projektu planu miejscowego jest możliwość uporządkowania struktury funkcjonalno-przestrzennej oraz zdefiniowanie funkcji istniejących obiektów, zgodnie z aktualnym zapotrzebowaniem użytkowników terenów.

Z punktu widzenia uwarunkowań ekofizjograficznych nie ma przeszkód dla realizacji postanowień planu miejscowego. Uznaje się, że plan miejscowy nie będzie wywierał negatywnego wpływu na środowisko przyrodnicze i krajobraz miasta. Obszar jest zabudowany i silnie przekształcony. W planie przyjęto korzystne rozwiązania z zakresu ochrony środowiska m.in. ochrony wód i klimatu akustycznego. Plan miejscowy został przygotowany zgodnie z przepisami ochrony środowiska i z poszanowaniem zasad ładu przestrzennego. Stanowi skuteczne narzędzie w kształtowaniu polityki przestrzennej Wrocławia.

Wprowadzane w planie miejscowym funkcje i możliwe do zrealizowania przeznaczenia terenów zgodne są z istniejącymi uwarunkowaniami. Ocenia się, że przyjęte rozwiązania nie przyczynią się do pogorszenia jakości środowiska. Efektywne i pełne wdrożenie ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego powinno stanowić wystarczające zabezpieczenie przed potencjalnymi negatywnymi, przyszłymi zmianami w środowisku.

10. Spis literatury

1. Baraniecki L., Bieroński J., Kuźniewski E., Pawlak W., 2003: Komentarz do mapy sozologicznej, arkusz M-33-34-D Wrocław-zachód, Wrocław.
2. Baraniecki L., Bieroński J., Pawlak W., Tomaszewski J., 2003: Komentarz do mapy hydrograficznej, arkusz M-33-34-C Wrocław-zachód, Wrocław.
3. Biuro Rozwoju Wrocławia, 2006 (ze zm. 2010): Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Wrocław.
4. Cichocki Z. (red.), 2006: Środowisko Wrocławia Informator 2006, Instytut Ochrony Środowiska Oddział we Wrocławiu, Wrocław.
5. Lewicki Z. (red.), 2010: Środowisko Wrocławia. Informator 2010, LEMITOR Ochrona Środowiska Sp. z o.o. we Wrocławiu, Wrocław.
6. Lewicki Z. (red.), 2014: Środowisko Wrocławia. Informator 2014, LEMITOR Ochrona Środowiska Sp. z o.o. we Wrocławiu, Wrocław.
7. Smolnicki K., Szykasiuk M. (red.), 2003: Informator o stanie środowiska Wrocławia 2002, Dolnośląska Fundacja Ekorozwoju, Wrocław.
8. Drapella-Hermansdorfer A. (red.), 2003: Wrocławskie Zielone Wyspy, projekt zarządzania zasobami środowiska miejskiego, Oficyna Wydawnicza Politechniki Wrocławskiej.
9. „Geoprojekt” Przedsiębiorstwo Geologiczno – Fizjograficzne i Geodezyjne Budownictwa we Wrocławiu, 1984: Opracowanie fizjograficzne ogólne dla aglomeracji Wrocławia, Wrocław.
10. Kondracki J., 2000: Geografia Polski. Mezoregiony fizycznogeograficzne, PWN, Warszawa.
11. Dubicka M., Szymanowski M., (2000), Struktura miejskiej wyspy ciepła i jej związek z warunkami pogodowymi i urbanistycznymi Wrocławia, Acta Univ. Wratisl., 22, Studia Geogr., 74, 99-118.
12. Informacje o stanie środowiska województwa dolnośląskiego publikowane przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu.
13. Mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego opracowane w ramach projektu „Informatyczny System Osłony Kraju przed nadzwyczajnymi zagrożeniami” (ISOK), Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej PIB – Centra Modelowania Powodzi i Suszy w Gdyni, Poznaniu, Krakowie i we Wrocławiu, Hydroportal KZGW <http://mapy.isok.gov.pl>.
14. Lemitor Ochrona Środowiska sp. z o.o., Akustix Sp. z o.o.; 2017: Mapa Akustyczna Wrocławia.

Przytoczone w tekście akty prawne pozyskano ze strony internetowej <http://isip.sejm.gov.pl/>.

OŚWIADCZENIE

Oświadczam, że posiadam uprawnienia do sporządzania prognoz oddziaływania na środowisko (wykształcenie kierunkowe, ponad 5-letnie doświadczenie w sporządzaniu prognoz), zgodnie z wymogami art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Rafał Odachowski

